

Cselfák *) a betüző-szú **) ellen.

Hazánk lúczfenyveseiben gazdálkodó szaktársaink szomorú tapasztalásaikból tudják, hogy ha a betüző-szú garázdálkodásának egész eréllyel elejét nem vesszük, ebbeli mulasztásunk nagyon érzékenyen szokta magát megbosszulni, mert az évenként kétszeri rajzás következtében rendkívül gyorsan szaporodó szú annyira elhatalmasodik, hogy néha több száz holdra megy azon szép lúczfenyves erdők területe mely évenként e kártékony rovar áldozatául esik.

A betüző-szú pusztítása elleni leghathatósabb óvszer a belterjes erdőgazdaság, melynél az erdőből vigályítás alkalmával, de azon kívül is, minden korhatag, száratag álló és dültfákat meg ágakat, melyek a szúnak fészkül szolgálnak, szorgosan eltávolítunk. Ámde lúczfenyveseink mostoha kelendőségi viszonyainál fogva, belterjes gazdaságot nem űzhetünk s így a betüző-szú pusztító látogatásainak gyakran kitéve, óvszerek helyett irtószerekre vagyunk utalva. Ezek közt leghathatósabbnak bizonyult a cselfák döntése, melyet szaktársaink a legterjedelmesebben szoktak használni.

Egy bajor erdész, a cselfáknak betüző-szú ellen való alkalmazásáról egy pár eredményt tett közzé. Eljárása általjában véve ugyan az, a melyét minálunk is követni szoktak, csak hogy ő cselfáknak a vékonyabb karókat választotta s le nem gallyasztatta, hanem a bántásig zöldágaiban hagyta. Ezen két körülmény annyira fontos, hogy el nem mulaszthattuk erre t. szaktársainkat különösen figyelmeztetni. De halljuk mit mond bajor erdészünk :

Mintegy 10000 holdnyi erdei fenyűvel elegyes lúczfenyvesben már 1851-ben volt észrevehető a betüző-szú pusztítása. Az odavaló erdész elmulasztá az ösmert irtószert alkalmazni s így történt hogy ezen rovar 1853-ig már nagyon elhatalmasodott s nagy pusztításokat tett. Ez időben megkezdett ellene az irtás, még pedig következőleg :

Évenként kétszer, — először február végén vagy legkésőbb márczius elején, másodsor pedig júliusban — 5—7 hüvelyknyi vastag lúczfenyő cselfák döntettek. Összehasonlító kísérletek azt mutatták, hogy ezen vékonyabb cselfákba, talán gyöngébb kérgök miatt, nagyobb számban furták be magukat a szúk mint a vastag fába. — Ezen fákból első és második évben körülbelől minden holdra egy

*) Fangbäume. **) *Bostrichus typographus* (Fichten-Borkenkäfer).

cselfa esett, melyek lehetőleg az erdő széle felé döntettek le. A következő években csak annyi cselfa döntetett, hogy abból minden 5—10 holdra egy jutott. A cselfák időnként megvizsgáltattak s ha az azokba megtelepedett szúk őszmért szabályos meneteiket $\frac{3}{4}$ részben már bevégezték akkor a legközelebbi meleg napon az illető fák lehántattak s a kéreg ott fekve hagyatott.

Ezen eljárást 1856-ig folytatták, a midőn már a betüző-szúk annyira megapadtak, hogy a maradékot még egyes cselfák által végkép ki lehetett irtani.

Ugyanezen jó sikert aratták hasonló eljárás mellett Würtembergben is.

Végül megemlítendő hogy a cselfák, nehogy gyorsan megszáradjanak, zöld gallyaikban egészen meghagyattak. E tekintetben tett összehasonlító kísérletek azt mutatták, hogy csak a gallyaiban hagyott cselfákba furták magukat a szúk oly számmal be, hogy a kívánt siker rövid idő alatt lett elérhető.

Részünkről még azt kívánjuk hozzátenni, hogy 1-ör a vékony cselfák már azért is előnyösebbek mert azoknak döntése kevesebbe kerül s kisebb fatömeg megy veszendőbe, s 2-or hogy a lehántott szúette kéregnek és ágaknak fekve hagyása az erdőn annyiból nem tanácsos, hogy a teljes kifejlődésökhöz közel álló szúk, a szabad lég befolyása folytán, nem valószínű hogy mind elvesznek s így részben hiányos az eljárás; biztonság okáért jobb a lehántott kérget mindjárt elégetni, a mint azt minálunk Zólyom- és Gömörmegyében tenni szokták.

M. K.

A kalarábi mint gazdasági vetemény.

A kalarábi — írja egy külföldi gazd. lap — sok tekintetben megérdemli, hogy a mezei növények közé felvéve nagyobb mennyiségben termesztessék, és pedig a következő nyomós okoknál fogva:

1-szor, nehéz talajon, hol a többi répafélék nem tenyészhetnek, a kalarábi jó sikerrel termesztethető;

2-szor, a hideg és meleg rögtöni változásainak jól ellentáll; semminemű betegségnek alávetve nincs s a rovarok általi pusztításnak is sokkal kevésbé van kitéve, mint a többi répafélék;

3-szor, mindennemű marha, a lovat sem véve ki, igen jóízűen eszi;

4-szer, a fejős teheneknek különösen kitűnő tejelő takarmány és e célra sokkal értékesebb a burgundi és svéd répánál; minthogy

nemcsak nagyobb mennyiségű tejet állít elő, hanem a tejnek jobb minőséget is kölcsönöz s egyszersmind utána a tej meg vajnak nincs azon kellemetlen íze, mi más répafélék után gyakran észlelhető.“

Részünkről csak azon észrevételünk volna a kalarábi ellen, hogy a szárazságot nem tűri, s télen, nagyobb tömegben, nehezen eltartható. S.

Mikép lehet a házi macskát a szabadbani kártékony barangolástól visszatartóztatni s a házkörüli megmaradásra kényszeríteni?

Lapunk megelőző füzetében azon káros következményekről volt szó, melyeket nyáron át a szabadban kóborgó házi macskák a hasznos madarakra s a. t. való vadászat által a mezőgazdaságnak okoznak. Megígértük egyszersmind, egy szert ajánlatba hozni, mely, anélkül hogy a ház körül különben hasznos macskáknak végső kiirtását eredményezné, nézetünk szerint alkalmas eszközül szolgálna, a macskát a szabadbani kóborlástól visszatartóztatni és folyton a ház mellett marasztalni.

Ezen eszköz, bár állatkedvelők szemében és érzelő lelkek előtt első tekintetre tán barbárnak látszanék, nem olyan, mit foganatosítani, a cél érdekében, szabad ne volna. Ezen eszköz abban áll, hogy a macskának mindkét, vagy bár csak egyik füle félig levágatik minek következtében az így megcsonkított állat, mert nedves időben nyílt fülébe víz cseppen, mindenkorra abba hagyja a szabadbani barangolást és szigorúan — hasznos működésének terén, a ház körül megmarad.

Ha meggondoljuk, hogy számos házi állatokon még sokkal kegyetlenebb csonkítások eszközöltetnek, melyek részben okvetlenül szükségesek is; hogy ezen, kora fiatalságban és csak egyik fülen történt csonkítás tulajdonkép igen jelentéktelen, és később, a háztartás határain belül, az állatnak semminő ártalmára nem válik; ha felveszünk továbbá, hogy mennyire fontos szolgálatot tettünk ezáltal a természet háztartásának és közvetve saját érdekünknek: úgy bizonyára túltehetjük magunkat a szájalom sugallatán és még inkább az aesthetika követelésén, ha ezentúl minden háztartásban csak egyfülü de azért annál jobb és háziasabb macskát fogunk találni.

Figyelmébe ajánljuk tehát ezen egyszerű eszközt minden érdekletteknek, meg lévén győződve, hogy ennél biztosabbat és czélszerűbbet alig fognak egyhamar feltalálni.

R. K.

Egyesületi közlemények.

A magyar erdészeti egyesület f. é. január 17-én Pesten a nemzeti casino termében tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve:

Jelen voltak: Elnök: gróf Keglevich Béla, tiszteletbeli tag: Hajós József, választmányi tagok: Bérczy Károly, Hideghéthy Antal, Piller Gedeon, Tisza Lajos és egyleti titkár Bedő Albert.

I. Elnök ö méltósága tudatja az igazgató választmánnyal, hogy az egyesületnek az utóbbi közgyűlés által megállapított új alapszabályait a n. m. magy. kir. Helytartótanácsához megerősítés végett m. é. decz. 15-én felterjesztette s hogy az egyesületnek biztos reménye lehet mikép azok helybenhagyását illetőleg nem leend nehezség; azonban addig is míg a felsőbb helyről megerősítés — mely hihetőleg hosszabb időt fog igényben venni — leérkezhetnek, az egyleti ügyek akadálytalan és czélszerűbb vezethetése tekintetéből szükségesnek véli, hogy az egyesület titkára Pestre jöjjön, az igazgatási iroda ide tétessék át és az ügyvezetés innen történjék; felkérvén a választmányt, hogy ez iránt határozatot hozzon:

a választmány a körülmények természetéből folyónak tartja, hogy a hol az egyesület elnöke van ugyanott legyen annak titkárhivatala és igazgatósági irodája is, mint a melyek az egyesület vezetésével összekötött elnöki intézkedések teljesítésére hivatvák; tekintetbe vévén ezért egyfelől azt, hogy midőn a múlt közgyűlés az egyesület új irányát jelölé meg s az igazgatásnak Pestre leendő mielőbbi áttételét nyilváníta, oda érté azt is, hogy a mennyiben a folyamatban lévő igazgatási teendők Pozsonyban bevégeztetnek a titkár és az egyleti iroda a nem csekély teendőkkel összekötött átmeneti idő alatt is az elnökség közelében közvetlen rendelkezésre álljanak, valamint másfelől azt is, hogy az egyesület érdekei úgy kül- és belügyeinek akadálytalan és gyorsabb elintézhetése is egyaránt ugyanezt követelik, ennél fogva azon reményben, hogy az egyesület székhelyének felsőbb helyről engedéllyel Pestre leendő áttétele bizton várható elhátározza, hogy addig is, míg az igazgatás székhelye véglegesen megváltoztathatnék, az egyleti titkár Pestre jöjjön, az egyleti iroda is ide tétessék át és az ügyvezetés innen történjék s hogy erről az egyesületi tagok a Pozsonyból nem sokára szétküldendő egyleti évkönyv vételekor valamint a lapok nyilvános útján is értesitessenek.